

Region Midtjylland,
Regional Udvikling,
Skottenborg 26,
8800 Viborg

Vedrørende "Forslag til Råstofplan 2012"

Gantrup borgerforening og indbyggerne i Gantrup gør indsigelse mod de planer, regionen har lagt om grusgravning helt tæt op ad vores landsby.

Vi vender os mod den foreliggende plan, som er sendt i høring medio januar, og **mod enhver yderligere udvidelse** af det såkaldte råstofgraveområde ind mod Gantrup.

Sammenfattende er det vores synspunkt:

- at råstofplan 2012 går alt for tæt på Gantrup by
- at landsbymiljøet bliver truet socialt og økonomisk
- at råstofgraveområdet skal indskrænkes, således at intet hus får under 100 meters afstand til en eventuel grusgrav, målt fra matrikelgrænsen.

Planen truer landsbymiljøet

Uanset om planen føres ud i livet eller ikke, vil **den blotte vedtagelse af planen** ramme os som samfund. Den vil føre til begyndende fraflytning fra vores landsby.

Mange vil frygte, om det vil være muligt at sælge deres ejendomme senere, hvis grusgravningen først går i gang. Den blotte eksistens af denne plan medfører værdiforringelse. Et af de nærtliggende huse er allerede vurderet til at være faldet op mod en tredjedel i værdi som følge af råstofplanen.

Andre frygter for deres børns daglige sikkerhed, hvis de skal færdes i et område med grusgrav i baghaven.

I forvejen er børnenes vej til skole i Østbirk usikker på grund af den tunge trafik, som allerede foregår til og fra grusgraven på vestsiden af Ryvej.

Mange borgere i Gantrup vil uforskyldt komme til at bære omkostningerne ved forslaget til Råstofplan 2012. De vil blive stavnsbundet til deres huse og ejendomme, og må leve både med de daglige gener og den økonomiske usikkerhed i årevis.

Borgerforeningen er vidende om, at selvstændige erhvervsdrivende langs gravelinien har etableret virksomhed for år tilbage ved hjælp af lån i ejendommen. Forslaget til råstofplan 2012 kan betyde økonomisk ruin i disse tilfælde.

For nogle af os vil der altså være tale om stavnsbinding, fordi vi ikke har råd til at sælge vores ejendomme til de priser, der kan opnås med udsigt til at blive nærmeste nabo

til grusgravsindustri.

For andre vil der "blot" være tale om alvorlige problemer, som kommer oven i den almindelige boligkrise.

Og for de små virksomheder i Gantrup, som er afhængige af likviditeten fra værdien af deres ejendomme, kan konsekvensen være uoverskuelig.

Under alle omstændigheder vil vedtagelsen af planen være en **trussel mod det gode landsbymiljø i Gantrup**, – som både handler om mennesker, socialt samvær, sammenhold og om miljø og enestående natur.

Skrøbelig succes

Gantrup er en lille velfungerende landsby med ca. 25 huse på begge sider af Gantrupvej samt en del ejendomme og fritidslandbrug, der ligger i tilknytning til landsbyen. Husene og ejendommene i Gantrup bærer præg af, at der er tænkt landskab og kulturarv ind i renoveringer og nybyggeri frem for nemme løsninger. Gantrup har en enestående beliggenhed i en sidedal til Gudenådal. Landsbyen ligger i et meget kuperet terræn, formet af istidens erosioner og aflejringer.

Hvis man i dag drejer fra Ryvej og kører ad grusvejen, dukker landsbyen op som en lysning i skoven, og et byskilt fortæller, at her ligger Gantrup. Man finder næppe et andet sted i Danmark en grusvej med et byskilt. Denne særlige grusvej ligger desværre midt i forslagets graveområde.

Byen har eget forsamlingshus med en historie, der går mere end 100 år tilbage. Forsamlingshuset bliver brugt flittigt og er ofte lejet ud til arrangementer. Der bliver lagt mange frivillige timer i forsamlingshuset for at forbedre og vedligeholde det. Her er noget af Danmarks smukkeste natur lige uden for døren, og her kan vi møde

de fleste af Danmarks vildtlevende dyr rådyr, krondyr, hornugler, ræv, grævling m.m.

Gantrup er en succeshistorie. Til forskel fra mange af vores nabolandsbyer har vi over en årrække udviklet os positivt. Tidligere var Gantrup den fattigste landsby i området. I dag er de gamle huse i mange tilfælde blevet nænsomt fornyet. Hvor det ikke var muligt, er der bygget nye, som passer ind i landsbymiljøet. Afvandring er erstattet af indre vækst, som til forskel fra mange nabolandsbyer **ikke** er sket ved at udstykke parcelhusgrunde i stort tal rundt om den gamle kerne.

Gantrups udvikling er muliggjort af et stærkt sammenhold og fælles aktiviteter med udgangspunkt i vores gamle forsamlingshus. Vores fælles hjemmeside, www.gantrup.dk, dokumenterer talrige arrangementer, udflugter, vandreture osv. som udgør et godt – men skrøbeligt – fundament for, at Gantrup kan overleve som en attraktiv landsby.

Gantrup er et tæt landsbymiljø der gennemgår en positiv men skrøbelig udvikling

Vi hæfter os ved, at den offentliggjorte miljørapport anerkender, at planen vil få en række negative konsekvenser:

- Hele det nye råstofgraveområde er [...] **særligt værdifuldt landskab**. Området også er beliggende inden for områder udpeget som **større uforstyrrede landskaber**.
- Hovedparten af det nye område er, i henhold til kommuneplanen, registreret som naturområde (**beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3**).

- Der kan blive støvgener fra gravning og kørsel på ubefæstet vej. Der vil komme støj fra kørsel til og fra anlægget.
- Området kan evt. blive påvirket af en øget trafik af tunge køretøjer i forbindelse med driften ved kørsel til og fra anlægget.
- Udstødning fra tung trafik.
- Vil give større risiko for ulykker særligt i forbindelse med vejnet der ikke er forberedt til tung trafik.
- Der vil forekomme vibrationer fra trafik med tunge køretøjer.
- Støj fra anlæggets interne trafik og produktionsanlæg.
- Støjproblemer ved transport fra anlægget.
- Området er værdifuldt for den landskabsgeologiske forskning og bidrager til belysning af Søhøjlandets opståen under sidste istid.
- Drift af anlæg samt transport med tunge køretøjer vil give indendørs støjpåvirkning for beboere tæt på råstofindvindingsområdet.

Men på trods af disse klart negative følger overvejer rapporten ikke med et ord, at den **samlede virkning på Gantrups landsbymiljø** også vil være negativ i kraft af udsigten til alle de nævnte gener.

Tværtimod påstår rapporten, at der ikke findes kendte alternative graveområder, og hvis de findes, vil miljøbelastningen *"formodentlig have samme karakter og niveau"*.

Denne konklusion viser, at det ikke spiller nogen rolle for regionen, at netop dette graveområde ligger klods op ad en landsby.

Et særligt værdifuldt landskab

Rapporten henviser til, at *"i forbindelse med en evt. råstoftilladelse inden for et nyt graveområde, vil det være Horsens Kommune, der stiller vilkår med hensyn til støj, støv, afstand til boliger, beskyttet natur og vandløb, veje mv."*

Horsens kommune har ganske rigtigt vist stor standhaftighed, når det gælder mindre byggesager ved Gantrup.

Ryvej 68 ved den nordlige ende af råstofgraveområdet er af kommunen pålagt en række restriktioner med henvisning til områdets særlige naturværdier.

En af vores små virksomheder, Trailergaarden i Gantrup, har fået afslag på en ansøgning om at måtte bygge en lagerhal i området netop med henvisning til, at "kommuneplanen har udpeget området omkring Gantrup by som særlig værdifuldt landskab".

Men vil kommunen tage samme standpunkt, når det gælder igangsættelse af grusgravning? Det er der desværre ingen grund til at forvente. Af rapporten fremgår følgende:

"Region Midtjylland har den 19. september 2011, i Regionshuset i Horsens, holdt et teknikermøde med Horsens Kommune omkring evt. udvidelse og justering af det eksisterende råstofgraveområde Vestbirk til det nye fremtidige råstofgraveområde. Området er efterfølgende udvidet mod syd. Kommunen har besigtiget den østligste del af området med henblik på at afgrænse området iht. udlagte naturområder. Kommunen har efter justeringer i forhold til naturområderne ingen indvendinger mod, at området udlægges til graveområde i "Forslag til Råstofplan 2012"."

En 60 ha stor grusgrav må siges at være en langt alvorligere sag end en lagerhal. Som rapporten påpeger, er "råstofgravning en irreversibel proces - når først råstofferne er fjernet, er landskabet ændret for altid". I den sammenhæng er det en ringe trøst, at der skal ske retablering engang ad åre, når gravningen er tilendebragt. Vest for Ryvej ser vi til dagligt, hvad vi har i vente, og det er ikke et *"særligt værdifuldt landskab"*.

Mindst 100 meters afstand

Fra politisk hold mærker vi i disse år øget fokus på udvikling i landområder og styrkelse af landsbymiljøer. Med afsæt i råstofplan 2012 kan vi tvivle på, om de samme politiske vinde blæser mod Gantrup.

Fordi vi stadig tror på den demokratiske proces, på myndighedernes troværdighed, på retfærdighed, rimelighed og ordentlighed vil vi fra Gantrup borgerforening på det kraftigste anbefale, at gravelinien revideres.

Regionen bør derfor indskrænke råstofgraveområdet, således at ingen i og omkring Gantrup påtvinges grusgravning inden for en radius af 100 meter fra deres matrikler.

Vi kan ikke vide, hvad der vil blive besluttet engang ud i fremtiden. Men indførelse af en sådan 100 meter zone omkring Gantrup vil i det mindste sende et signal om at vores landsby og dens miljø respekteres.

Venlig hilsen
Gantrup Borgerforening,

Finn Nyegaard, Formand

En minimumsafstand på 100 m fra hver matrikel i Gantrup og omegn vil give landsbyen og dens beboere en vis sikkerhed mod yderligere pres på landsbymiljøet. Konsekvensen vil efter vores opfattelse være, at der ikke graves i den nordligste og sydligste ende af råstof-graveområdet.

Denne indsigelse er underskrevet af den vedhæftede liste af borgere i Gantrup.